

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Urtos/4/2017
Identifikačné číslo spisu:	7016897109
Dátum vydania rozhodnutia:	04.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7016897109.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 4. októbra 2017 v Bratislave o sťažnosti odsúdeného A. L. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 1. marca 2017, sp. zn. 2Ntc/3/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. L. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 1. marca 2017, sp. zn. 2Ntc/3/2016, bol podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona zamietnutý návrh odsúdeného A. L. o podmienéne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený A. L., t. č. vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica zvyšok nepodmienečného trestu odňatia slobody na základe rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2Ntc/3/2016, z 19. mája 2016, ktorým bol uznaný rozsudok Okresného súdu v Tachově, sp. zn. 8T/130/2014, z 2. októbra 2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Plzni, sp. zn. 8To/534/2014, zo 14. januára 2015. Týmto rozsudkom bol A. L. uznaný vinným z pokračujúceho zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1 Trestného zákonníka, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov, pričom pre výkon trestu bol zaradený do väznice s ostrahou. Súčasne podľa § 228 ods. 1 Trestného rádu súd uložil odsúdenému A. L. povinnosť nahradiť škodu poškodenému Ing. U. F. vo výške 400 Kč a spoločne a nerozdielne s odsúdeným G. G. Q. škodu vo výške 1200 Kč. Podľa § 48 odsek 2 písm. b/ Trestného zákona bol pre výkon trestu na území Slovenskej republiky zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Krajský súd svoje rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o podmienéne prepustenie odôvodnil tým, že odsúdený svojím správaním vo výkone trestu sa síce snaží preukázať polepšenie, program zaobchádzania však nedosahuje vo všetkých oblastiach požadovanú úroveň. Vzhľadom na kriminálnu minulosť odsúdeného, nízke dosiahnuté vzdelanie, absenciu stabilného sociálneho zázemia a trvalého

zamestnania, nadmernú konzumáciu alkoholu a experimentovanie s drogami v minulosti je riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného vysoké a aktuálne resocializačná prognóza je nepriaznivá. Z uvedeného dôvodu bolo riaditeľom ústavu konštatované nepreukázanie splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Tvrdenia odsúdeného o udelených odmenách a tým jeho splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie krajský súd vyhodnotil ako účelové a nedostatočné pre splnenie zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V neprospech odsúdeného svedčili aj opakované ukladané tresty, ktoré nesplnili svoj výchovný účel, keďže menovaný sa opakovane dopúšťal v minulosti trestnej činnosti. Za takto preukázaného stavu potom nemožno od odsúdeného očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas a riadne odsúdený A. L. sťažnosť 3. marca 2017 (č. l. 131). Sťažnosť odôvodnil tým, krajský súd sa nezaoberal jeho hodnotením z výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike, kde vykonal väčšinu trestu, 29 mesiacov, a kde bol trikrát „kážeňsky“ odmenený. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce má vykonaných 6 mesiacov, pričom bol raz disciplinárne odmenený a dvakrát odmenený kladným zápisom z práce. Odsúdený sa zapája do aktivít, chodí na prednášky, skladá origami a kreslí. Nebol ani raz potrestaný. Pedagóg odsúdeného neodporučil na podmiennečné prepustenie. Okrem iného uviedol, že odsúdený si málo píše s rodinou a nevyužíva ich návštevy. S družkou si nepíše preto, lebo má dlhodobé problémy s očami, bola na operácii. Družku a dcérku nevidel približne 3 roky. Mama sa stará o brata, ktorý je zdravotne ťažko postihnutý a keďže je ďaleko od domova, nechodia za ním na návštevy. Odsúdený v ďalšom poukázal na záruku pracovnej zmluvy od spoločnosti, ktorej konateľom je PhDr. U. U., ktorý sa zaručil, že po podmiennečnom prepustení ho ihneď zamestná ako svojho obchodného zástupcu na Slovensku. Na základe toho chce pracovať, starať sa o rodinu a začať žiť ako poctivý človek. Na záver odsúdený A. L. požiadal súd o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a uloženie obmedzení, ktoré bude dodržiavať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného A. L. nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím vzorným správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisu zistil, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď žiadosť odsúdeného zamietol.

Rovnako ako krajský súd, aj Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že u odsúdeného sú naplnené formálne podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom, sp. zn. 2Ntc/3/2016, z 19. mája 2016, uznal rozsudok Okresného súdu v Tachově, sp. zn. 8T/130/2014, z 2. októbra 2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Plzni, sp. zn. 8To/534/2014, zo 14. januára 2015, ktorým bol A. L. uznaný vinným z pokračujúceho zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1 Trestného zákonníka, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov. Zároveň krajský súd rozhodol o pokračovaní vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 4 rokov na území Slovenskej republiky so zaradením odsúdeného A. L. na výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Za vyššie označený zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1 je podľa českého Trestného zákonníka možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 2 do 10 rokov.

Z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmiennečnom prepustení (§ 66, § 67 Trestného zákona) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 Trestného zákona a § 11 Trestného zákona (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody - R 13/2016).

Odsúdený A. L. nastúpil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu v Slovenskej republike 10. augusta 2016 s tým, že do výkonu trestu mu bol započítaný výkon trestu odňatia slobody, väzba v Českej republike a doba prevozu od 26. apríla 2014 do 10. augusta 2016 (č. l. 102-103). Koniec trestu pripadá na 26. apríla 2018 a dve tretiny trestu odňatia slobody mal odsúdený A. L. vykonať 26. decembra 2016. V tejto súvislosti je rozhodné, že konanie odsúdeného je so zreteľom na trestnú sadzbu kvalifikované v Českej republike a aj u nás ako zločin. Preto musí byť rešpektované ustanovenie § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona (výkon dvoch tretín trestu).

Pokiaľ ide o materiálne podmienky podmiennečného prepustenia, hoci sú sčasti splnené (odsúdený síce preukazuje snahu po polepšení, ústavom na výkon trestu odňatia slobody je hodnotený celkovo kladne, čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania (č. l. 112 - 113 spisu), napriek týmto skutočnostiam je v neprospech odsúdeného jeho (opakovaná) trestná činnosť s počtom 4 záznamov (odpis registra trestov - č. l. 122), na ktorú poukázal aj krajský súd a v podrobnostiach na rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky odkazuje. Opakované páchanie druhovo identickej trestnej činnosti - krádeže a lúpež, svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce v hodnotení odsúdeného uviedol, že „menovaný sa opakovane dopustil trestnej činnosti, čo poukazuje na nekritický postoj k jej páchaniu. Jeho aktivita pri plnení programu zaobchádzania nedosahuje vo všetkých oblastiach požadovanú úroveň. Vzhľadom k uvedenému, s poukazom na kriminálnu minulosť, nízke dosiahnuté vzdelanie, absenciu stabilného sociálneho zázemia a trvalého zamestnania, nadmernú konzumáciu alkoholu a experimentovanie s drogami v minulosti, je riziko sociálneho zlyhania vysoké a aktuálna resocializačná prognóza je nepriaznivá“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky požiadal o doplnenie hodnotenia odsúdeného Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, v ktorom sa v súčasnosti odsúdený nachádza.

Aj v tomto prípade riaditeľ ústavu v hodnotení z 3. októbra 2017 neodporučil odsúdeného A. L. podmiennečne prepustiť, pretože menovaný iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je namieste len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v rámci konania o podmiennečnom prepustení význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie riadny život, čo vyššie uvedené hodnotenie ústavu a závery súdu, najmä odpis registra trestov, priamo vylučuje. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti. Závažnosť spáchaného trestného činu, rovnako ako skutočnosť, do akého ústavu je odsúdený zaradený, je potrebné hodnotiť v súvislosti s otázkou, či vzorné správanie sa odsúdeného vo výkone trestu a jeho vzťah k práci je výrazom jeho skutočného polepšenia a či teda je možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody po uplynutí doby požadovanej zákonom, teda nenastáva automaticky, ale po zhodnotení všetkých, právne relevantných skutočností.

S ohľadom na kriminálnu minulosť odsúdeného bude splnenie materiálnej podmienky, t. j. že bude odsúdený L. viesť riadny život, skôr veľmi výnimočné. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky nemal

za preukázané splnenie druhej, a to materiálnej podmienky, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Najvyšší súd však nemôže opomenúť fakt, že verejné zasadnutie, na ktorom bolo podmiennečné prepustenie odsúdeného zamietnuté, bolo vykonané 1. marca 2017, pričom sťažnosť podal odsúdený 3. marca 2017. Ako vyplýva zo spisu (č. l. 146), chybou súdnej tajomníčky trestného oddelenia bola vyznačená právoplatnosť na predmetnom uznesení dňa 22. apríla 2017. Spis bol po odstránení tejto chyby, t. j. zrušením právoplatnosti, zaslaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného, takmer po 7 mesiacoch od podania sťažnosti.

Na základe uvedeného je potrebné poukázať na § 2 ods. 7 Trestného poriadku, kde je upravená zásada zákonného trestného procesu. Zásada zákonného trestného procesu vyjadruje požiadavku spravodlivého prejednávania veci nezávislým a nestranným súdom v primeranej lehote.

Aj napriek uvedenému, najvyšší súd konštatuje, že rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici je zákonné a správne, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.